EXAMENREGLEMENT CSG HET STREEK

2026-2027

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN **2**

HOOFDSTUK II. INHOUD VAN HET EINDEXAMEN **4**

HOOFDSTUK III. REGELING VAN HET EINDEXAMEN **9**

HOOFDSTUK IV. CENTRAAL EXAMEN **11**

HOOFDSTUK V. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING **13**

HOOFDSTUK VI. OVERIGE BEPALINGEN **17**

HOOFDSTUK VII. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN **18**

Examenreglement Pro, Vmbo, Havo, Vwo 2026-2027 – CSG Het Streek
In de tekst genoemde artikelen verwijzen, tenzij anders vermeld, altijd naar artikelen in dit reglement. Waar verwezen wordt naar de wet wordt de WVO 2020 bedoeld. Waar wordt verwezen naar het Uvb wordt het uitvoeringsbesluit WVO 2020 bedoeld.

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

Algemeen vak: vakken niet zijnde profielvakken of beroepsgerichte keuzenvakken

beroepsgericht keuzevak: beroepsgericht keuzevak als bedoeld in artikel 2.29 van het uitvoeringsbesluit wvo;

bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1.1.b van de wet;

College voor toetsen en examens: College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor toetsen en examens;

cspe: centraal schriftelijk en praktisch examen in een profielvak;

deeleindexamen: een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken die samen niet een eindexamen vormen.

directeur: de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;

examencommissie: de examencommissie bedoeld in artikel 19d;

examenprogramma: het examenprogramma bedoeld in artikel 7;

examenregeling: het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk;

examensecretaris: de examensecretaris bedoeld in artikel 3;

examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak (conrector, adjunct-directeur, lid van de centrale directie en leraar van de school);

gecommitteerde: een gecommitteerde als bedoeld in artikel 2.56, zesde lid en lid 8c van de wet;

havo: hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 2.5 van de wet;

inspectie: de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;

mavo: middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 2.6 van de wet;

Onze Minister: onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

profiel: een in artikel 2.20, 2.21 of artikel 2.23 tot en met artikel 2.27 van de wet bedoeld profiel;

profielvak: profielvak, genoemd in artikel 2.6, artikel 2.11, artikel 2.16, of artikel 2.21 eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO;

profielwerkstuk: het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk. Als bedoeld in artikel 2.53, derde lid, van de wet;

school: een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, tenzij anders blijkt;

schooljaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar, daaronder mede begrepen het studiejaar, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

school voor voortgezet onderwijs: een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vbo;

toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt;

uvb: uitvoeringsbesluit wvo 2020;

vakken: algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;

vakken behorende tot de beeldende vorming: tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audiovisuele vorming;

vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 2.22 van de wet;

vwo: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 2.4 van de wet;

wvo, wet: Wet op het voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 2. Toelating tot het eindexamen (art 2.51 van de wet)

1 Het bevoegd gezag geeft de leerlingen de gelegenheid om het onderwijs af te sluiten met een eindexamen op de school, tenzij in de plaats daarvan de gelegenheid bestaat tot het afleggen van een eindexamen dat niet vanwege de school wordt afgenomen en het bevoegd gezag in verband hiermee een eindexamen aan de school niet nodig oordeelt.
2 Het bevoegd gezag kan personen die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, in de gelegenheid stellen een diploma te behalen door hen als extraneus tot het eindexamen toe te laten.
3 De rector of directeur en de examinatoren nemen het eindexamen af, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Examinatoren kunnen zijn de conrector, adjunct-directeur, leden van de centrale directie en leraren van de school.
4 Het bevoegd gezag kan een of meer deskundigen aanwijzen die het eindexamen ook afnemen, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.
5 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de toelating van een extraneus tot het eindexamen, waaronder de gevallen waarin een extraneus een financiële bijdrage is verschuldigd en de hoogte daarvan.
6 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over examens die niet vanwege de school worden afgenomen.

Artikel 3. De examensecretaris (art.2.51a van de wet)

1 De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2 De directeur en de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 33, tweede lid en 39, zevende lid (wet 2.57 2e lid en 2.58 4e lid)
3 De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
   a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;
   b. de uitvoering van het examenreglement bedoeld in artikel 12, eerste lid;
   c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting bedoeld in artikel 13, eerste lid; en
   d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen bedoeld in artikel 18.
4 De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
5 De directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
6 De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
7 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de taken van de examensecretaris.

Artikel 4. Onregelmatigheden (Uvb art. 3.58; Wet art. 2.61 en 2.63)

1 Indien een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de rector of directeur van de school maatregelen nemen.
2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
   a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
   b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,

c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

3 Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4 De rector of directeur zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.
5 De kandidaat kan tegen een besluit van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep[1]. De rector of directeur heeft geen zitting in deze commissie (wet art. 2.63 lid 1).
6 In overeenstemming met artikel 2.63 lid 2 van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep.
7 De commissie (Uvb 3.59, lid 1) stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
8 De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het derde lid.
9 De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat en aan zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de directeur en aan de inspectie.

HOOFDSTUK II. INHOUD VAN HET EINDEXAMEN

Artikel 5. Examenprogramma (wet art. 2.54)

1 Bij ministeriële regeling wordt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, per schoolsoort en leerweg per vak of voor groepen vakken een examenprogramma vastgesteld.
2 Het examenprogramma bevat in elk geval:
a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
b. de verdeling van de examenstof over het schoolexamen en het centraal examen, indien in een vak zowel het schoolexamen als het centraal examen wordt afgenomen.
3 Bij de vaststelling van de examenprogramma's voor Nederlandse taal en literatuur respectievelijk Nederlandse taal worden de referentieniveaus in acht genomen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.

Artikel 6. Vakkenkeuze kandidaten (wet art. 2.53)

1 Het bevoegd gezag stelt de examenkandidaat in de gelegenheid met inachtneming van de bij of krachtens deze paragraaf gestelde bepalingen de vakken of andere programmaonderdelen waarin hij eindexamen aflegt te kiezen, voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, de examenkandidaat in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2 Het eindexamen bestaat voor elk vak of ander programmaonderdeel uit een schoolexamen of een centraal examen, of uit beide.
3 Het schoolexamen vwo, havo en vmbo wat de theoretische leerweg betreft, omvat een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betrokken profiel.
4 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden:
a. de vakken geregeld die het eindexamen in elk geval omvat en worden nadere regels gesteld over de keuze die de examenkandidaat kan of dient te maken uit vakken of andere onderdelen van het eindexamen;

---

[1] Samenstelling:
Commissie 2 (voor Het Streek Lyceum):
directeur/rector en docent Groevenbeek hv, afdelings-/teamleider Nassau Veluwe, examensecretaris Nuborgh LF, examensecretaris Noordgouw.
Commissie 3 (voor Het Streek College):
directeur/rector en examensecretaris Nuborgh Veluvine/Oostenlicht, examensecretaris en docent Groevenbeek vmbo. Afdelings-/teamleider Noordgouw.

Adres :
e-mail: commissievanberoep@via-scholen.nl t.a.v. mevr. M. van Ree.

b. regels gesteld over de mogelijkheid dat de examenkandidaat die is ingeschreven voor de schoolsoort havo, mavo of vbo eindexamen aflegt in vervangende vakken van een hoger niveau dan de schoolsoort of leerweg van zijn inschrijving;
c. regels gesteld over de mogelijkheid dat de examenkandidaat in extra vakken eindexamen aflegt;
d. regels gesteld over de onderdelen die het eindexamen bovendien kan omvatten;
e. regels gesteld over de vrijstelling voor en ontheffing van vakken of andere onderdelen van het eindexamen;
f. nadere regels gesteld over het profielwerkstuk; en
g. regels gesteld over de spreiding van het eindexamen voor examenkandidaten die in het laatste leerjaar wegens ziekte of een bijzondere, andere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat zijn geweest het onderwijs in alle betrokken vakken of andere programmaonderdelen te volgen.

Artikel 7. Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving (Uvb art. 3.9)

1 Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 8. Eindexamen vwo atheneum (Uvb art. 3.1)

1 Het eindexamen vwo (atheneum) omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van een profiel, genoemd in artikel 2.5, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.6 van het uitvoeringsbesluit WVO; en
c. ten minste een vak met een normatieve studielast van ten minste 440 uur van het vrije deel van een profiel, genoemd in artikel 2.7 van het uitvoeringsbesluit WVO, met dien verstande dat een door het bevoegd gezag vast te stellen vak alleen onderdeel is van het eindexamen voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.

2 Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vwo (atheneum) ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.

3 Het profielwerkstuk van het eindexamen vwo (atheneum) heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze aan het profielwerkstuk gekoppelde vakken heeft een omvang van 400 uur of meer.

4 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond van de artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO.

Artikel 9. Eindexamen vwo gymnasium (Uvb art. 3.2)

1 Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van een profiel, genoemd in artikel 2.5, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.6 van het uitvoeringsbesluit WVO; en
c. ten minste een vak met een normatieve studielast van ten minste 440 uur van het vrije deel van een profiel, genoemd in artikel 2.7 van het uitvoeringsbesluit WVO, met dien verstande dat een door het bevoegd gezag vast te stellen vak alleen onderdeel is van het eindexamen voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.

2 Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vwo (gymnasium) ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.

3 Het profielwerkstuk van het eindexamen vwo (gymnasium) heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze aan het profielwerkstuk gekoppelde vakken heeft een omvang van 400 uur of meer.

4 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond van de artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO.

Artikel 10. Eindexamen havo (Uvb art. 3.3)

1 Het eindexamen havo omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.10 van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.11 van het uitvoeringsbesluit WVO; en

c. ten minste een vak met een normatieve studielast van ten minste 320 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.12 van het uitvoeringsbesluit WVO, met dien verstande dat een door het bevoegd gezag vast te stellen vak alleen onderdeel is van het eindexamen voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.

2 In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen havo ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.13 van het uitvoeringsbesluit WVO op het niveau van vwo omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het derde lid gekozen wordt.

3 Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen havo ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.

4 Het profielwerkstuk van het eindexamen havo heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze aan het profielwerkstuk gekoppelde vakken heeft een omvang van 320 uur of meer.

5 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond van de artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO.

Artikel 11. Eindexamen vmbo en praktijkonderwijs

11a theoretische leerweg (UvB art. 3.4)

1 Het eindexamen vmbo theoretische leerweg omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.15 van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. de twee vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.16 van het uitvoeringsbesluit WVO; en
c. in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, genoemd in artikel 2.17, onderdelen a, b, of d van het uitvoeringsbesluit WVO, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel samen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne vreemde taal zijn.

2 Indien de examenkandidaat in het vrije deel twee kunstvakken kiest, wordt een kunstvak gekozen uit de vakken behorende tot de beeldende vorming en een kunstvak uit de vakken muziek, dans en drama.

3 In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het eindexamen vmbo theoretische leerweg ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.18 van het uitvoeringsbesluit WVO op het niveau van vwo of havo omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het vierde lid gekozen wordt.

4 Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo theoretische leerweg ter keuze van de examenkandidaat de volgende extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van het eindexamen:
a. een vak als bedoeld in artikel 2.17, onderdelen a en b van het uitvoeringsbesluit WVO, dat behoort tot het vrije deel van de theoretische leerweg;
b. een vak dat behoort tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg; of
c. een vak dat behoort tot het eindexamen vwo of havo.

5 Het profielwerkstuk van het eindexamen vmbo theoretische leerweg heeft betrekking op een thema uit een profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

11b. Eindexamen vmbo gemengde leerweg (UvB art 3.7)

1Het eindexamen vmbo gemengde leerweg omvat in elk geval:
a.de vakken van het gemeenschappelijk deel van elke profiel, genoemd in artikel 2.24 van het uitvoeringsbesluit WVO;
b.de twee algemene vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.25, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO;
c.in het vrije deel van het profiel een nog niet in het profieldeel gekozen algemeen vak, genoemd in artikel 2.25, tweede lid, of artikel 2.26, onderdeel b van het uitvoeringsbesluit WVO;
d.een beroepsgericht programma, bestaande uit:
1.het profielvak van het profieldeel, bedoeld in artikel 2.25, eerste lid; en
2.in het vrije deel twee beroepsgerichte keuzevakken.

2.In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo gemengde leerweg ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.27 van het uitvoeringsbesluit WVO op het niveau van vwo of havo omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het derde lid gekozen wordt.

3.Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo gemengde leerweg ter keuze van de examenkandidaat de volgende extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van het eindexamen:

a. een vak als bedoeld in artikel 2.26, onderdelen a, b of c van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. een vak dat behoort tot het eindexamen vwo of havo.

4.Het profielwerkstuk van het eindexamen vmbo gemengde leerweg heeft betrekking op een thema uit een profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

11c. Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg (UvB art. 3.6)

1. Het eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.20 van het uitvoeringsbesluit WVO;
b. de twee algemene vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.21, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO; en
c. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
1. het profielvak, bedoeld in artikel 2.21, eerste lid van het uitvoeringsbesluit WVO, van het profieldeel; en
2. in het vrije deel van het profiel vier beroepsgerichte keuzevakken.

2. In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.23 van het uitvoeringsbesluit WVO op het niveau van vwo, havo of vmbo theoretische leerweg omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het derde lid gekozen wordt.

3.Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg ter keuze van de examenkandidaat de volgende extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat, het vak nog geen onderdeel van dat eindexamen is en niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van het eindexamen:
a.een algemeen vak van het profieldeel, genoemd in artikel 2.21, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO, of een beroepsgericht keuzevak;
b.het vak Friese taal en cultuur;
c.een vak als bedoeld in artikel 2.23, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO, dat op grond van dat artikel onderdeel kan zijn van de kaderberoepsgerichte leerweg,
d.een algemeen vak dat behoort tot het eindexamen vmbo theoretische leerweg of vmbo gemengde leerweg; of
e.een vak dat behoort tot het eindexamen vwo of havo.

11d. Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg (UvB art. 3.5)

1.Het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg omvat in elk geval:
a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.20 van het uitvoeringsbesluit WVO,
b. de twee algemene vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 2.21, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO; en
c. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
1. het profielvak, bedoeld in artikel 2.21, eerste lid van het uitvoeringsbesluit WVO; en
2. in het vrije deel van het profiel vier beroepsgerichte keuzevakken.

2. In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid van het uitvoeringsbesluit WVO, omvatten op het niveau van vwo, havo, vmbo theoretische leerweg of vmbo kaderberoepsgerichte leerweg, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat en het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het derde lid gekozen wordt.

3.Naast de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg ter keuze van de examenkandidaat de volgende extra vakken omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat, het vak nog geen onderdeel van dat eindexamen is en niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van het eindexamen:
a. een algemeen vak van het profieldeel, bedoeld in artikel 2.21, tweede lid van het uitvoeringsbesluit WVO, of een beroepsgericht keuzevak;
b. het vak Friese taal en cultuur;
c. een vak als bedoeld in artikel 2.4, vierde lid van het uitvoeringsbesluit WVO, dat op grond van dat artikel onderdeel kan zijn van de basisberoepsgerichte leerweg;
d. een algemeen vak dat behoort tot het eindexamen vmbo theoretische leerweg,

kaderberoepsgerichte leerweg of gemengde leerweg; of
e. een vak dat behoort tot het eindexamen vwo of havo.

4.Bij een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de wet, omvat het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg in elk geval:
a. het vak Nederlandse taal;
b. het beroepsgerichte programma, bedoeld in artikel 2.103, vierde lid, van de wet, dat onderdeel is van het leer-werktraject.

5.Bij een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de wet kan het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg ter keuze van de examenkandidaat ook omvatten een of meer andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg waarvan het bevoegd gezag op grond van artikel 2.103, vierde lid, van de wet heeft beslist dat zij behoren tot het leer-werktraject van die leerling.

11e Diploma eisen PRO

1.Eindeisen die gelden voor alle praktijkonderwijsscholen uit de regio Gelderland:
a. Er moeten bewijzen aangeleverd worden op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en Burgerschap. Dit kunnen cijfers, beoordelingen, afgesloten trajecten en/of certificaten zijn.
b.Er moet een aantoonbare cognitieve ontwikkeling zijn doorgemaakt. De leerling heeft groei laten zien in zin/haar toetsen.
c.Er is voldoende deelname aan het onderwijsproces geweest. Dit betekent dat de leerling een minimale aanwezigheid van 80% heeft.

2.Om een schooldiploma op **Het Streek College** praktijkonderwijs te kunnen ontvangen moet de leerling aan een aantal eisen voldoen:
a. De leerling heeft in het **portfolio** bewijzen over zijn/haar ontwikkelde competenties verzameld. Dit portfolio toont aan dat de leerling deze competenties beheerst.
Dit zijn competenties op het gebied: wonen, werken, vrije tijd, burgerschap, Nederlands, rekenen en digitale geletterdheid. Verder heeft de leerling bewijzen verzameld van ontwikkeling op persoonlijk gebied in bijvoorbeeld buitenschools leren.
b. de leerling is **voldoende aanwezig** geweest op school en op zijn/haar stage. Dit houdt in dat de leerling maximaal 20% verzuimd heeft in zijn/haar laatste schooljaar.
c. De leerling heeft **2 stagerapporten** met een score van 3 sterren of hoger per competentie
d. De leerling heeft minimaal 1 behaald certificaat voor een **branchegerichte cursus** of bewezen ontwikkeling in een bepaalde branche. Deze bewijzen staan in het portfolio.
e. De leerling heeft het certificaat **VOS (Veilig op stage**) behaald.
f. De leerling heeft zijn/haar portfolio op de afgesproken datum ingeleverd bij de examencommissie.

Als de leerling voldoet aan bovenstaande punten mag hij/zij deelnemen aan een **eindgesprek**. Dit gesprek vindt op school plaats. In uitzonderlijke gevallen kan het gesprek ook op de stage of werkplek plaatsvinden.
Voldoet de leerling niet aan deze eisen dan heeft hij/zij altijd recht op een ‘verklaring Praktijkonderwijs’ waarop staat bij welke adressen de leerling stage gelopen of gewerkt heeft én welke certificaten hij/zij heeft behaald.

HOOFDSTUK III. REGELING VAN HET EINDEXAMEN

Afdeling 1. De examenregeling

Artikel 12. Examenreglement (Wet 2.60; Uvb art 3.57 en 3.59.3)

1 Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast, dat in elk geval bevat:
   a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
   b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in artikel 4;
   c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
   d. de samenstelling en het adres van de in artikel 4 bedoelde commissie van beroep.

2 Het bevoegd gezag wijkt bij de vaststelling van het examenreglement slechts af van het voorstel, bedoeld in artikel 16, tweede lid, onderdeel a, nadat het bevoegd gezag:
   a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
   b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

3 Het bevoegd gezag zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.

4 Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs behoeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de medezeggenschapsraad van de school voor voortgezet onderwijs bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen.

5 Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 13. Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud (art.2.60a van de wet)

1 Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.

2 Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
   a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
   b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
   c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
   d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
   e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3 Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
   a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
   b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
   c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.

Artikel 14. Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling (art.2.60b van de wet)

1 Het bevoegd gezag wijkt bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, slechts af van het voorstel van de examencommissie, bedoeld in artikel 16, tweede lid, onderdeel b, nadat het bevoegd gezag:
   a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
   b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

2 Het bevoegd gezag zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.

3 Het bevoegd gezag behoeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen.

4 Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie

Artikel 15. Programma van toetsing en afsluiting: wijziging (art 2.60c van de wet)

1 Het bevoegd gezag kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
   a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
   b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.

2 De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3 Het bevoegd gezag wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
   a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
   b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4 Het derde en vierde lid van artikel 14 zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.

Artikel 16. De examencommissie (wet 2.60d en 2.60e)
1 Het bevoegd gezag:
   a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
   b. benoemt de leden van de examencommissie; en
   c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2 De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
   a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 12 voor het bevoegd gezag;
   b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 13 voor het bevoegd gezag;
   c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
   e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.

Afdeling 2. Schoolexamen

Artikel 17. Schoolexamen (art 2.55 van de wet)
1 Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2 Het schoolexamen in een vak waarin ook centraal examen wordt afgelegd, wordt afgesloten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3 Indien het centraal examen overeenkomstig artikel 24 wordt afgesloten in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
4 Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5 Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het tijdstip van afsluiting van het schoolexamen in een vak in de gevallen dat voor het centraal examen in dat vak op grond van de regels, bedoeld in artikel 23, derde lid van de wet, is afgeweken van de in artikel 23, eerste lid van de wet, bedoelde afnameperiodes voor het centraal examen.
6 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het schoolexamen, waaronder regels over de wijze van examinering en de beoordeling.
7 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de herkansing van een schoolexamen.

Artikel 18. Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen (Uvb art.3.15)
1 Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing, het volgende:
   a. het cijfer of de cijfers voor het schoolexamen;;
   b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
   c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
   d. een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier, bedoeld in artikel 21.
2 De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het eerste lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.
3 De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 19. Beoordeling schoolexamen (Uvb art 3.13, 3.14)
1 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2 Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, zonder decimaal.

3 In afwijking van het eerste lid wordt in alle schoolsoorten het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel en in het vmbo de kunstvakken beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende».
4 De beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding en de kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming gaat uit van de prestaties van de leerling binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.
5 In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 20. Herexamen schoolexamen vmbo (Uvb art. 3.16.)
1 De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
2 Het bevoegd gezag van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
3 Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
4 Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5 Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 21. Examendossier (Uvb art 3.11)
1 Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2 Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat ook de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 van het uitvoeringsbesluit WVO onderscheidenlijk artikel 2.28 van het uitvoeringsbesluit WVO, als in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

HOOFDSTUK IV. CENTRAAL EXAMEN

Artikel 22. Gecommitteerden (Uvb 3.22 en 3.23)
1 Onze Minister maakt een koppeling van scholen voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden als bedoeld in artikel 23, vijfde lid.
2 Onze Minister maakt de koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling.
3 Het bevoegd gezag wijst op grond van de koppeling, bedoeld in eerste lid, een of meer gecommitteerden aan.
4 Het bevoegd gezag maakt de gecommitteerden, bedoeld in het derde lid, bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. Zij blijven als gecommitteerde aangewezen tot na de afloop van de herkansing.
5 Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.
6 Voor het cspe van het centraal examen vmbo wordt geen gecommitteerde aangewezen.

Artikel 23. Tijdvakken en afneming centraal examen (wet art. 2.56, Uvb 3.12.1)
1 Het centraal examen heeft drie afnameperiodes. Deze worden aangeduid als eerste, tweede en derde tijdvak. Het tweede en derde tijdvak bieden de examenkandidaat volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels gelegenheid om het centraal examen alsnog te voltooien, dan wel het centraal examen te herkansen.
2 Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak is aansluitend op het laatste leerjaar.
3 Het College voor toetsen en examens kan volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels bepalen dat voor een centraal examen wordt afgeweken van de afnameperiodes. In die gevallen wordt het schoolexamen in het vak waarop het schoolexamen betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van het centraal examen in dat vak.
4 In afwijking van artikel 2, derde lid wordt het centraal examen in het derde tijdvak afgenomen door het College voor toetsen en examens. In bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen kan het centraal examen ook in het tweede tijdvak door dit College worden afgenomen.
5 Op het examenwerk van het centraal examen vindt een tweede correctie plaats door een gecommitteerde. Bij ministeriële regeling kunnen examens of examenonderdelen worden aangewezen waarbij geen tweede correctie plaatsvindt.
6 De rector of directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast.

7 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:
   a. het afnemen, het beoordelen, het waarderen, het vaststellen van het cijfer en het herkansen van het centraal examen, en de gang van zaken over het centraal examen en de herkansing;
   b. het afnemen van het centraal examen door het College voor toetsen en examens in het tweede en derde tijdvak; en
   c. de aanwijzing, taak en werkwijze van gecommitteerden die de tweede correctie, bedoeld in het vijfde lid, uitvoeren.

Artikel 24. Centraal examen in eerder leerjaar (Art.2.56.4 van de wet en Uvb 3.36)

1 Het bevoegd gezag kan leerlingen volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
2 Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
3 Indien een leerling als bedoeld in het eerste lid niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 25. Regels omtrent het centraal examen (Uvb art.3.19 en 3.20.1-5)

1 Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
2 De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3 De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4 Tijdens het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
5 Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
6 Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang tot een toets toegelaten.
7 De aan de kandidaten voorgelegde opgaven blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

Artikel 26. Beoordeling centraal examen (Uvb art. 3.21.1-6 en art. 3.24.1-4)

1 De directeur doet aan de examinator in een vak toekomen:
   a. het gemaakte werk van het centraal examen;
   b. een exemplaar van de opgaven;
   c. de beoordelingsnormen; en
   d. het proces-verbaal van het examen.
2 De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens toe.
3 De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens.
4 De examinator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
5 De directeur doet onverwijld na de beoordeling door de examinator aan de rector of directeur van de gecommitteerde toekomen:
   a. het door de examinator beoordeelde werk van het centraal examen;
   b. een exemplaar van de opgaven;
   c. de beoordelingsnormen;
   d. het proces-verbaal van het examen; en
   e. de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het derde lid.
6 De rector of directeur van de gecommitteerde stelt deze documenten ter hand aan de gecommitteerde.
7 Het tweede en derde lid is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling door de gecommitteerde.
8 De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichtte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommitteerde werkzaam is.
9 Bij digitale examinering met gebruikmaking van de daartoe door het college beschikbaar gestelde programmatuur worden de handelingen, bedoeld in dit artikel, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
10 Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de beoordeling van het centraal examen door de examinator.

Artikel 27. Beoordeling centraal examen cspe (UvB art.3.26.1 en 3.27)

1 De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is.

2 De examinator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen.
3 De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens.
4 De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens.
5 De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
6 Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinator als bedoeld in het tweede lid. De tweede examinator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinator van de school zijn.
7 De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het tweede lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan.
8 De directeur overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het vierde lid.
9 Artikel 26, negende lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 28. Vaststelling score en cijfer centraal examen (Uvb art 3.25))
1 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2 Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator.
3 Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
4 De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 29. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen (art.2.61, lid 1 en 2 van de wet)
1 Indien een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de directeur van de school maatregelen nemen.
2 Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen. In dat geval stelt het College voor toetsen en examens op verzoek van de inspectie nieuwe opgaven vast en bepaalt het College op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 30. Onvoorziene omstandigheden centraal examen (art 2.61, lid 3 van de wet)
Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 31. Verhindering centraal examen (Uvb art 3.29.1-3 en art 3.30.1-3,5)
1 Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector of directeur, is verhinderd bij het centraal examen van een of meer vakken in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt in het tweede tijdvak de gelegenheid het centraal examen alsnog te voltooien. De examenkandidaat maakt in dat geval maximaal twee toetsen per dag.
2 Indien een examenkandidaat ook in het tweede tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de rector of directeur, verhinderd is, of als hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het college zijn eindexamen te voltooien.
3 Indien een examenkandidaat gebruik wil maken van de gelegenheid, bedoeld in het tweede lid, meldt hij dit zo spoedig mogelijk aan de rector of directeur.
4 De rector of directeur deelt voorafgaande aan het tweede of het derde tijdvak aan het college mee welke examenkandidaten het centraal examen in deze tijdvakken ten overstaan van het college zullen afleggen en in welke vakken.
5 Indien voor een examenkandidaat toepassing is gegeven aan artikel 44, deelt de rector of directeur dit mee aan het college, onder vermelding van de toepassing.
6 Het college deelt het door de examenkandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de rector of directeur mee.

HOOFDSTUK V. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING
Artikel 32. Eindcijfer eindexamen (Uvb art 3.32)

1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2 De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3 Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 33. Vaststelling uitslag Eindexamen (art 2.57, lid 2 van de wet en uvb art.3.33.1-4)
1 De directeur stelt voor de vaststelling van de uitslag van het eindexamen vast of de examenkandidaat het eindexamen heeft afgelegd in de voor het eindexamen voorgeschreven vakken, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 11.
2 de directeur en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
4 De examenkandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de rector of directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling op grond van artikel 3.8 van het Uvb.
5 Indien de examenkandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of eindexamen in een of meer vakken aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, betrekken de rector of directeur en de examensecretaris de met het deelstaatsexamen respectievelijk dat eindexamen behaalde cijfers, indien de examenkandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, bij de uitslagbepaling.

Artikel 34. Uitslag eindexamen vwo en havo (Uvb art3.34)
1 De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
   a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
   b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
   c. hij onverminderd onderdeel b:
      1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
      2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
      3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
      4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
   d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
   e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
   a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
   b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
   c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 8, eerste lid, onder c, artikel 9, eerste lid, onder c, of artikel 10, eerste lid, onder c.
3 Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement, bedoeld in artikel 12, vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.

4 De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector of directeur deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 37. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 35. Uitslag eindexamen vmbo (Uvb art3.35)

1 De examenkandidaat die het eindexamen vmbo in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:
   a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
   b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
   c. hij onverminderd onderdeel b:
      1°. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald
      2°. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald; of
      3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald;
   d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
   e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
   f. als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector of directeur deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 37. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 36. Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar (Uvb art 3.36)

1 Indien een leerling overeenkomstig artikel 24 in een of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de rector of directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 37.
2 Indien een leerling als bedoeld in het eerste lid niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 37. Herkansing centraal examen (Uvb art 3.38 en 3.39)

1 De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 31, tweede lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2 De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
3 De kandidaat heeft het recht, bedoeld in het eerste lid, alleen indien op grond van artikel 34, vierde lid de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
4 De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
5 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
6 Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 34 of 35 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5 Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6 Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 38. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau (Uvb art.3.37)

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

Artikel 39. Diploma en cijferlijst (art. 2.58, lid 1.2 en 4 van de wet; Uvb art 3.40,3.42,3.43, 3.45 en 3.46)

1 De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
   a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
   b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
   c. voor vmbo theoretische leerweg het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
   d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
   e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van een leerweg in mavo,
   f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze onderdeel is van het eindexamen en is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
   g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bedoeld in artikel 34, tweede lid en
   i. de uitslag van het eindexamen.

2 De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor toetsen en examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.

3 Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

4 Bij ministeriële regeling worden modellen vastgesteld voor de cijferlijst, de diploma's, het schooldiploma, het getuigschrift en het certificaat

5 Bij het eindexamen vwo en het eindexamen havo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:
   a. het vak maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
   b. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
   c. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
   d. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;

6 Bij het eindexamen vmbo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:
   a. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
   b. de extra vakken bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
   c. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

7 De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

8 Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

Artikel 40. Voorschriften judicium cum laude (Uvb art 3.47 en 3.48)

1 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
      1°.de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 34, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
      2°.het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
   b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 34.

2 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

1°.de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 34, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
2°.het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 34.

3 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
1°.de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
2°.het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 35.

Artikel 41. Voorlopige cijferlijst (Uvb art 3.49)

1 De rector of directeur verstrekt een voorlopige cijferlijst aan de examenkandidaat:
a. die:
1°. in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in een of meer vakken heeft afgelegd, voor zover de cijfers niet op grond van artikel 36, tweede lid, zijn vervallen; of
2°. het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 46, aflegt; en
b. die vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien.

2 Op de voorlopige cijferlijst worden vermeld:
a. het vak of de vakken waarin de examenkandidaat centraal examen of een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd;
b. het cijfer van het schoolexamen;
c. het cijfer van het centraal examen;
d. het eindcijfer voor het vak;
e. de aantekening of gebruik is gemaakt van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 37.

3 Bij ministeriële regeling wordt het model voor de voorlopige cijferlijst vastgesteld.

4 De examenkandidaat kan geen rechten meer ontlenen aan de voorlopige cijferlijst met ingang van het moment waarop aan de examenkandidaat een cijferlijst als bedoeld in artikel 39, eerste lid is uitgereikt die in ieder geval de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 42. Certificaat (art. 2.58, lid 2, onder d en lid 5; Uvb art 3.50)

1 De directeur reikt een certificaat uit aan de examenkandidaat die is afgewezen voor het eindexamen vmbo, met goed gevolg een of meer vakken van dat eindexamen heeft afgesloten en de school verlaat. Op het certificaat worden vermeld:
a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald,
b. het thema van het profielwerkstuk, indien beoordeeld met «goed» of «voldoende».

2 Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 43. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten (Uvb art 3.51)

1 Van een afgegeven diploma, certificaat, bewijs van ontheffing of cijferlijst wordt geen duplicaat verstrekt.

2 Onze Minister kan een schriftelijke verklaring verstrekken dat een document als bedoeld in het eerste lid is afgegeven. Deze verklaring heeft dezelfde waarde als dat document zelf.

3 Onze Minister kan een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst verstrekken indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerste lid, of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, de voornaam respectievelijk de geslachtsnaam van de examenkandidaat is gewijzigd.

HOOFDSTUK VI. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 44. Afwijking wijze van examineren (Uvb art 3.54 en 3.55)

1 De rector of directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,

b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3 Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
b. het vak Nederlandse taal; of
c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

4 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.

5 De rector of directeur doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

Artikel 45. Bewaren examenwerk (Uvb art. 3.31)

1 Het bevoegd gezag bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de examenkandidaat gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag, ter inzage voor belanghebbenden.

2 Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 46. Spreiding voltooiing eindexamen (Uvb art. 3.56)

1 Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een examenkandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

2 Het bevoegd gezag geeft de toestemming, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin voor een examenkandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.

3 De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 37, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

4 De directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 34 of 35.

Artikel 47. Hardheidsclausule (art 2.65 van de wet))

Onze Minister kan regels die bij of krachtens deze wet zijn gesteld over eindexamens, buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing van die regels gelet op het belang dat deze regels beogen te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

HOOFDSTUK VII. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 48. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen (Uvb art 10.3)

1 Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen als bedoeld in artikel 12.45 van de wet.

2 In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals dit op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.

3 Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo, bedoeld in de artikelen 34 en 35.

4 In afwijking van artikel 39, eerste lid, onderdeel a, en artikel 41, tweede lid, wordt het cijfer voor het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

5 Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen op grond van het tweede lid, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6 Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, bedoeld in artikel 34 of artikel 35, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst op grond van artikel 39, derde lid.
8 Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.